

COMENIUS ÓVODA NEVELÉSI PROGRAMJA	2
I. KÜLDETÉSÜNK	2
II. GYERMEKKÉP	2
III. ÓVODAKÉP	3
IV. NEVELÉSI CÉLJAINK	4
IV/1. Az egészséges életmód alakítása.....	5
IV/2. Érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés	6
IV/3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	7
IV/4. Differenciált nevelés, tehetséggondozás	9
V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	11
V/2. A külső világ mennyiségi és formai összefüggésének tevékeny megismerése.....	12
Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a külső világ tevékeny megismerésében:.....	14
V/3. Játék.....	14
❖ <u>Gyakorlójáték</u> : ösztönös mozdulatból, véletlen cselekvésből fakad, újra átélt öröm motiválja, önkéntes szabályok szerint-általában az óvodáskor elején mozgásos, manipulációs, verbális megjelenésű.....	15
❖ <u>Konstruáló játék</u> : Kezdeti spontán alkotás különböző játékszerekből, elemekből, majd tudatos tervezéssel, átgondolással létrehozott építmények.	16
❖ <u>Szimbolikus és szerep játék</u> : Események, felnőttes cselekvések, magatartásformák kreatív újraalkotása, velük való azonosulás.....	16
❖ <u>Barkácsolás</u> : Fejlett játékszinten, a játékokhoz szükséges, funkciót képviselő, speciális anyag- és szerszámgénnnyel eszközkészítés.....	17
❖ <u>Szabályjáték</u> : szabályok határozzák meg a menetét. A gyerekekben kialakult szabályokhoz való igazodás igénye a fejlettségi szint alapja.	17
Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a szabad játék tevékenységben:	18
V/4. <u>Verselés, mesélés</u>	19
Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a vers, mese tevékenységben:.....	20
V/5. <u>Ének, zene, énekes játék, gyermektánc</u>	20
Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai az ének, zene énekes játékok tevékenységben:	21
V/6. <u>Rajzolás, mintázás, kézimunka</u>	22
Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a rajzolás, mintázás, kézi munka tevékenységben.....	23
V/7. <u>Mozgás</u>	23
Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a mozgás tevékenységeiben:	25
V/8. <u>Munka jellegű tevékenységek</u>	26
Önkiszolgáló tevékenységek:	26
Alkalomszerű munkák:.....	27
Közösségi munkák:.....	27
A környezettudatos viselkedés megalapozását segítő munkák	27
Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a munka jellegű tevékenységek során	27
V/9. <u>Tevékenységekben megvalósuló tanulás</u> :.....	28
Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a tevékenységekben megvalósuló tanulás során:	29
VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	30
Személyi feltételek.....	30
Tárgyi feltételek.....	30
Az óvodai élet megszervezése	30
Napirend	31
Heti rend	31
Az óvodai élet tervezése	32
VII. ÓVODÁNK KAPCSOLATRENDSZERE	33
VIII. ÓVODÁNK GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉGEI	34
IX. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYAI, ÜNNEPEI.....	36
X. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	36

COMENIUS ÓVODA NEVELÉSI PROGRAMJA

I. Küldetésünk

Óvodánk célul tűzte ki magának, hogy az alapprogram irányelveinek megfelelően a saját pedagógiai programunk szellemiségében a MONTESSORI pedagógia elveit alkalmazva neveljük a 3-7 éves korú gyermekeket.

Az anyanyelv fejlesztése mellett a kisgyermekkorú nyelvtanítás során a nyelvi szabályok használatát magába foglaló idegen nyelv elsajátítását, nyelvoktatását alkalmazzuk, a spontán, anyanyelvi elsajátításhoz hasonló tanulási folyamatban. Így célunk, hogy az óvodások életformaként tanulják az angol nyelvet.

A kétnyelvűség megalapozása, az idegen nyelv megszerettetése, a mindennapi óvodai életben használt alapszókinccs és beszédpanelek megismertetése által megteremtjük későbbi kétnyelvű iskolai oktatás alapjait.

Óvodánk oktató –nevelő munkáját a környezeti nevelésre építjük, kiemelt feladatunk a környezetvédő magatartás kialakítása, az egészséges életmódra nevelés. Célunk, a helyi sajátosságok megismerése kapcsán olyan élmények, tapasztalatok szerzése, melyek elősegítik gyermekeink megismerő-, megfigyelőképességének kialakítását, fejlesztését. A természet szeretete, a környezet élő és élettelen értékeinek megóvása beépül szokásrendszerükbe. A közvetlen tapasztalatszerzés, a szeretetteljes légkör, a gyermeki személyiség tiszteletben tartása, önállóságuk és különbözőségük figyelembevétele a fő feladatunk, valamint annak szem előtt tartása, hogy minden gyermek egyszeri és megismételhetetlen csoda!

Fontos, hogy a gyerekek életkoruknak megfelelő módon játékosan, biztonságot nyújtó légkörben, a mese feszültségoldó bűvöletében juthassanak minél több sikerélményhez.

II. Gyermekkép

Minden gyermek maga a csoda, mással nem helyettesíthető, egyedi. Az óvodai nevelés a 3-7 éves gyermek személyiségének alakulásában egész életre meghatározó, megismételhetetlen lehetőségeket rejt. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, szeretetteljes és befogadó, mely a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára a magas színvonalú és szeretetteljes nevelést, törekedve hátrányainak csökkentésére, ugyanakkor nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Az óvodás gyermekre jellemző:

- Testi szükségletei a gondozás, a táplálkozás, a tisztálkodás, az öltözködés, a mozgás és a pihenés.

- Lelki szükségletei a szeretet, az érzelmi biztonság, a türelem, a megértés és az elfogadás.
- Elsődleges és legfontosabb tevékenysége a játék.
- Jellemző rá a fokozott kíváncsiság, érdeklődés, nyitottság és az utánzás iránti vágy.
- Vonzódik a természethez, az állatokhoz, a növényekhez, a zenéhez, meséhez és az alkotó tevékenységekhez, ezáltal tud nevetni, felfedezni, csodálkozni.

Az óvodáskor végére olyan gyermekeket kívánunk nevelni, akikre jellemző:

- az összerendezett, harmonikus mozgás;
- nyitott érdeklődés;
- differenciált érzékelés és észlelés,
- a kialakult testséma, én-tudat és téri tájékozottság;
- a tanulás alapját képező szándékos figyelem, feladatértés, feladattartás és feladattudat;
- együttműködés a társakkal, felnőttekkel.

A családdal együtt neveljük a ránk bízott gyermekeket, amiből sok esetben ránk hárul a nagyobb feladat. Óvodánkban a harmónia, a derű, a szeretetteljes gondoskodás elsődleges. Családias jellegű, érzelmi biztonságot, nyugalmat, adó körülményeket, környezetet igyekszünk biztosítani, hogy gyermekeink önmagukhoz képest a leoptimalisabban fejlődhessenek. A gyermekek egész napos játék közben a folyamatos napirend keretein belül élik életüket. Többnyire az általuk kezdeményezett és igen szeretett tevékenységeken, élénken játszott játékokon keresztül szereznek egyre több ismeretet önmagukról és környezetükről. A zene, a vizualitás, a mese, a vers, a mozgás a játékok építőanyaga. A sokat és jól játszó, mesét hallgató gyerekek hat éves korban gond nélkül lépnek át az iskolába. A hétköznapi tevékenységek, az angol nyelv játékos tanulása és az ünnepekre való készülés bontja meg.

III. Óvodakép

Programunkat a gyermekek fejlődési szükségleteihez igazítjuk.

Nevelésfelfogásunk egyik alaptézise, hogy az óvoda pedagógiai gyakorlata csakis a családi nevelésre építve, annak céljait és eredményeit figyelembe véve lehet eredményes.

Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről,
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor specifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról.

Alapelvünk: hogy a gyermeki személyiséget az elfogadás, a tisztelet, a szeretet a megbecsülés és a bizalom öveze.

Az óvoda biztosítja az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Az intézmény tárgyi környezete és a pedagógus tevékenységrendszere segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását. Ezek a tevékenységek az életkorhoz és a gyermekek egyéni képességeihez igazodó, megfelelő műveltségterületeket közvetítenek, melyek által a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (iskolai élet) való átlépés belső, pszichikus feltételei.

A gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó és migráns gyermekek integrációs nevelésének lehetőségét is, emellett segítjük önazonosságuk megőrzését, ápolását.

Törekszünk a különböző alternatív pedagógiai módszerek (pl. Montessori ped.) megismerésére, alkalmazására, miközben biztosítjuk az óvodapedagógusok módszertani szabadságának érvényesülését, segítjük az innovatív pedagógiai törekvések megvalósítását.

IV. Nevelési céljaink

Óvodai nevelésünk általános célja: az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek szükségleteinek figyelembevételével. A nevelési funkciók optimális teljesítésével a kisiskoláskor belső pszichikus feltételeinek megteremtése a családokkal együttműködésben. A magánóvodánk gyermekközpontú, személyiségközpontú, és a gyerek szükségleteiből indul ki. A gyerek feltétlenül kielégítendő szükséglete a játék, a mese, a vers, az ének, a zene, az ábrázolási lehetőségek. Természetesen tanul is, de nem iskolás helyzetekben, hanem legelsősorban spontán utánnzással. Ezért fontosnak tartjuk az idegen nyelv használatát, vagyis tanulás nélkül játszva spontán utánnzással elsajátítani az angol nyelvet.

A kétnyelvű nevelés célja: Az angol nyelv iránti érdeklődés felkeltése, korai örömteli nyelvsajátításon keresztül az érdeklődés fenntartása, a későbbi nyelvtanulás és idegen nyelven történő kommunikáció motiválása, az értelmi képességek fejlesztési lehetőségeinek bővítése

A nevelési célok megvalósításának érdekében az óvodai nevelőmunkánk feladata az óvodások testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- 1. az egészséges életmód alakítása,
- 2. az érzelmi, erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása,
- 3. az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.

IV/1. Az egészséges életmód alakítása

Célunk:

Elősegíteni a gyermekek szükségleteinek kielégítését, egészséges fejlődését és megteremteni a nevelési hatások érvényesülésének feltételeit.

A növekedés és fejlődés üteme, jellemzői egyéni sajátosságokat mutatnak, amelyeket a gondozás során fontos figyelembe venni.

Feladataink:

- Biztosítsuk a gyermekek egészségének védelmét, megőrzését, edzését.
- Alakítsuk ki az egészséges életmód, a testápolás, az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés szokásait.
- Biztosítsunk nyugodt, egészséges, biztonságos légkört, amelyben a gyermekek örömmel, jó közérzettel végzik tevékenységeiket.
- Alakítsuk ki életkoruknak és a helyi sajátosságoknak megfelelő helyes életritmust, napirendet, szokásrendet.
- A testmozgás, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, a rendszeres testedzés szokássá alakítása.
- Biztosítsuk a kulturált és egészséges étkezés feltételeit.
- Biztosítsuk alapvető fizikai szükségleteinek kielégítését.
- Alakítsuk ki a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokásokat és alapozzuk meg a környezettudatos magatartást.
- Biztosítsuk a megfelelő szakemberek bevonásával a speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátását.

Sikerkritériumok:

Testápolás

- Önállóan mosakodnak, törülköznek, figyelmeztetés nélkül mosnak kezet szükség szerint.
- Vigyáznak a WC és a mosdó rendjére.
- Tisztálkodási eszközeiket a helyére teszik.
- Fogat mosnak, fogápoló eszközeiket tisztán tartják.
- Fésülködnek szükség szerint.
- Használják a zsebkendőt, helyesen fűjják ki az orrukat.
- Mindennapi szükségleteik kielégítését koruknak megfelelő önállósággal végezzék.
- Segédkeznek a csoportszobák rendezésében, átrendezésében, az esztétikus környezet rendjének megtartásában.

Önkiszolgálás:

- Az épületbe belépve használják a lábtörlőt.

- Mindennapi szükségleteik kielégítését koruknak megfelelő önállósággal végzik.
- Segédkeznek a csoportszobák rendezésében, átrendezésében, az esztétikus környezet rendjének megtartásában.

Étkezés:

- Étkezések alatt kulturált viselkedési normákat betartják.
- Helyesen használják az evőeszközöket.
- Igénylik az asztal esztétikus rendjét.

Öltözködés:

- Önállóan, megfelelő sorrendben öltöznek, vetkőznek.
- Ruháikat, ágyneműjüket hajtogatva teszik a helyére.
- Cipőfűzőjüket megkötik.
- Hőérzetüknek megfelelően öltözzenek.

IV/2. Érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, befogadó és elfogadó légkör vegye körül. Jelentős az óvodai életet átfogó gyermek-dajka kapcsolat.

A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenység. Úgy szervezzük az óvodai életet, hogy segítse elő a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, igazságosság) és akarat tulajdonságainak (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat) fejlődését.

Az óvodapedagógus viselkedése legyen modell értékű a gyermeki magatartás szempontjából és segítse a gyermek kötődését a szűkebb és tágabb környezetéhez, szülőföldjéhez.

Célunk:

- Biztonságot, szeretetet közvetítő környezetben a gyermekeket képessé tenni az együttéléshez szükséges erkölcsi normák elsajátítására és betartására, a közösségi élet szabályainak elfogadására és alakítására.
- A gyermek egyéni igényeit megértéssel fogadni és empátiakészséget mutatni ugyanúgy hozzátartozik az érzelmi neveléshez, mint a kiegyensúlyozott, harmonikus alaphangulat kialakítása az önérvényesítő gyermeki törekvések mellett az önkifejezésnek is teret adó szemlélettel.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi, vagy mozgássérült hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt valamint a kiemelkedő képességű

gyermekek nevelésének segítése, akik speciális ismereteket, sajátos törődést igényelnek, szükség esetén megfelelő szakemberekkel való kapcsolatfelvétel útján.

Feladataink:

- Tegyük lehetővé, hogy a gyermeket már az óvodába lépésekor kedvező érzelmi hatások érijék,
- Biztosítsuk, hogy az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd jellemezze,
- Segítsük én-tudatának kialakulását, és engedjünk teret önkifejező önérvényesítő törekvéseinek
- Biztosítsuk a közösségi magatartás fejlődését, az együttéléshez szükséges készségek, képességek kialakítását, különbözőségek elfogadását és tiszteletét.
- Tegyük lehetővé a konfliktusok kezelését, a társakért, a csoportért érzett felelősségérzet kialakítását.
- Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.

Sikerkritériumok:

- Mások jelenlétében játszanak, megértik a szabályokat és alkalmazzák,
- Részt vesznek a csoportszoba berendezésében, rendben tartásában, játéksarkok kialakításában, bekapcsolódnak a szabad játékba.
- Együttműködőek a csoportos feladatvégzésben.
- Segítséget nyújtanak vagy kérnek társaiktól,
- Tevékenységek végzése közben nem zavarják egymást,
- Részt vesznek a közös tevékenységekben, elfogadják a megkívánt magatartási formákat,
- Figyelmesen, türelemmel meghallgatják az óvónők és társaik közlését, kérdését,
- Tisztelettel viselkednek a felnőttekkel, az óvoda dolgozóival, vigyáznak munkájuk eredményeire,
- Örülnek a közösen elért sikereknek, természetes szükségletté válik a közös tevékenység,
- Képesek kívánságaikat, törekvéseiket módosítani, esetleg elhalasztani, ha erre szükség van.

IV/3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az értelmi nevelés változatos tevékenységeken keresztül, a kultúra átadás hatásrendszerében az óvodai nevelési módszerek segítségével, elsődlegesen a **gyermek szabad játéka** által valósul meg. Az értelmi fejlesztés szoros kapcsolatban van az anyanyelv és a kommunikáció alakulásával.

A program lényeges része a **beszéd, az anyanyelv és a kommunikáció** fejlesztése, magyar és angol nyelven. A kétnyelvű nevelés óvodai életünk egészét átszövi. A közvetlen nyelvi kommunikáció a kultúra átadás alapja, a legemberibb kapcsolatteremtés. A kortárs interakciók, a kommunikáció fejlődése, tudatos fejlesztése elősegíti a szociális tanulás eredményességét. A kétnyelvű nevelés a más kultúrákra való nyitottság eszközeként is szolgál.

Az anyanyelvi nevelés és az angol nyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással, és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével) – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

A gyermek beszéd- és kommunikációs képessége elsődlegesen függ a családi szocializációtól, mely előnyös vagy hátrányos helyzetet teremt a gyermek számára a közösségben.

Az értelmi fejlődés csak a gyerekek aktív közreműködésével képzelhető el a megismerési folyamatban.

Az értelmi nevelés a gyermekek kíváncsiságához és érzelmi motiváltságához alkalmazkodik, a célok, feladatok, eredmények integráltan jelennek meg, s a gyermek sokoldalú tevékenységeiben valósulnak meg.

Célunk:

- A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, célirányos bővítése
- Kognitív képességeinek fejlesztése:
 - egyre pontosabb valóság-hű észlelés
 - figyelem-összpontosításra való képesség
 - valósághoz közelítő képzeleti működés
 - reprodukív emlékezet
 - problémamegoldó és kreatív gondolkodás
 - az alakuló fogalmi gondolkodás
- A beszédkedv felkeltése és fenntartása
- A beszédhallás és szövegértés fejlesztése
- Kapcsolatfelvétel támogatása, az információ eljuttatásának segítése a másikkal, verbális és nonverbális eszköztár kialakításával

Feladataink:

- Olyan biztonságos, elfogadó, befogadó, szeretetteljes légkör megteremtése, ahol bátran elmondhatják a gyermekek a gondolataikat
- Változatos tevékenységek szervezése, biztosítása
- A sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása, mely a későbbiekben előhívható
- A természet és a társadalom jelzéseinek nonverbális közléseinek észre véttetése, megismertetése
- A gyermeki kíváncsiságára, érdeklődésére építés
- Az egyéni érdeklődési kör figyelembevétele

- Figyelem-összpontosításra motiválás
- A pszichikus képesség struktúrák fejlődésének egyéni nyomon követése, a szükséges fejlesztési feladatok tervezése és beépítése a gyakorlatba
- Minden gyermeki kérdés megválaszolása
- Kommunikációs helyzetek teremtése, a gyermekek beszédkedvének felkeltése
- A gyermekek szókincsének bővítése
- Metakommunikációs eszköztár megismertetése, gyakorlása a játékban
- A társ verbális és nonverbális reakciói megértésének segítése
- A nyelvi hátrányos helyzetű, illetve nyelvi kiemelkedő gyermekek differenciált fejlesztése
- Nyelvtanilag helyes, jól érthető, tiszta beszéddel mintaadás
- Szakmai kapcsolat tartása a logopédussal, fejlesztőpedagógussal.

Sikerkritériumok:

- Korának megfelelően kialakult a pontos érzékelése, észlelése.
- Képes vizuális, auditív differenciálásra.
- Térbeli viszonyokat képes felismerni, megnevezni.
- A keresztcsatornák működése korának megfelelő.
- Az önkéntelen bevésés mellett megjelenik a szándékos bevésés is.
- Figyelme korához képest tartós.
- Gondolkodására a problémamegoldásra törekvés és a kreativitás jellemző.
- Helyesen, tisztán, érthetően beszél.
- Kérdésre minimum egyszerű mondattal válaszol
- Szókincse korának megfelelő.
- Jól használja a metakommunikációs eszközöket.
- Bátran szívesen kommunikál a társaival és a felnőttekkel.
- Társára odafigyel, türelmesen meghallgatja mondanivalóját.
- A közölt információt megérti.
- A kommunikációt kapcsolatfelvételtre is használja.
- Bátran kérdez.
- Verbális emlékezete korának megfelelő.
- Egyszerűbb történetet, mesét képes önállóan is elmondani.
- Ismeri és használja az udvariassági szavakat.
- Tud szemkontaktust teremteni és tartani.
- Élményeit és gondolatait el tudja mondani.

IV/4. Differenciált nevelés, tehetség gondozás

A differenciálás nevelésünk minden területére vonatkozik. Minden gyermeket saját szintjéről fejlesztünk tovább. Ehhez alaposan meg kell ismernünk gyermekeinket. Alkalmazkodunk az egyes gyerekek önállóságához, képességeihez, tulajdonságaihoz, és ebből kiindulva fejlesztjük őket. A gyerekek saját szintjüknek és tempójuknak megfelelően tevékenykednek,

szabadon választanak az általuk ismert lehetőségek között. A Montessori pedagógiai rendszer által preferált szempontok alapján: az előkészített környezet, nyitott, gyermekméretű polcokon, bútorokon ÁLLANDÓ helyen tartott játékszerek, fejlesztő eszközök alkalmazásával. Az egészségügyi, a magatartási és viselkedési szabályokat különböző szinten gyakorolják. A képességek fejlesztése terén alapvetően figyelünk a kisgyermek adottságaira. Minden lehetőséget megadunk különféle tevékenységek során a tehetségek kibontakozásához, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez képest fejlődjön, és haladjon előre. A rugalmas beiskolázás lehetőségét folyamatosan szem előtt tartjuk. A gyermekek fejlettségi szintjét egyéni lapon megfigyeléseink alapján rögzítjük a fejlesztési feladatok megjelölésével. Így folyamatosan figyelemmel tudjuk kísérni minden gyermek fejlődését. Szükség esetén szakember segítségét kérjük.

A tehetség azt jelenti, hogy valaki a belső és külső tényezők hatására valamely területen az átlagnál magasabb teljesítményre képes. A képesség, a kreativitás és a feladatkötelezettség alkotják a tartalmát. A nevelés folyamán ezeket kell figyelembe vermünk, ezt kívánja tőlünk a differenciálás elve. A máság felismerése fontos, mert csak így tudjuk megteremteni az illető gyermek egész személyiségében az összetevők lehető legjobb összhangját. Feladatunk azt a sajátos többletet megtalálni, mely a tehetséges gyermeket jellemezheti. A tehetséggondozás nem pusztán képességfejlesztést jelent, hanem a gyermekek számára megnyugvást, elégedettséget, örömet adó gondoskodást.

Az anyanyelv használata szerves része az óvodai élet minden mozzanatának. A szocializáció folyamata a beszéd a gyerek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszközévé válik. A beszéd által erősödik biztonságérzetük, növekszik tájékozottságuk, gazdagodnak ismereteik. A beszédkapcsolatok kialakításának alapja az óvónő és a gyermek közötti szeretetteljes viszony. A biztonságot nyújtó derűs környezetben a gyerekek megnyílnak, kialakul beszédkedvük. A nyelvi kommunikációs fejlesztés alapvető feltétele az egymást meghallgató, egymáshoz beszélő társak beszédkedve, beszédképessége, az anyanyelv szókincsének ismerete, használata.

Feladataink:

- egyéni fejlettség ismerete
- egyéni sajátosságok figyelembe vétele
- gyermeket elfogadó légkör megteremtése
- sajátos igényeihez mérten tág cselekvési kör biztosítása
- sokféle tapasztalás mellett nyitott, különféle megoldási lehetőségekkel rendelkező feladatadás

Az óvónő beszéde legyen követésre méltó törekedjen a szemléletességre, kérdéseivel fejlessze a gyermek gondolkodását, ösztönözzön beszédre, mondatszerkesztése legyen egyszerű, de változatos. Mindig minden kérdésre válaszoljon, lehetőleg mindig hallgassa meg a gyermekeket, alakítsa ki a beszélgető légkört. Az értelmi nevelés további feladatai a spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, bővítése az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése, valamint az értelmi képességeik fejlettségének folyamatos nyomon követése.

V. Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai

V/1. Külső világ tevékeny megismerése

A környezettel való ismerkedés az óvodai nevelés egészében érvényesíthető folyamat. A gyermekek tapasztalatot szereznek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről, amelyek nélkülözhetetlenek az életkornak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz. Segíti a gyermekek tapasztalatainak feldolgozását, fejleszti megfigyelőképességüket, képzeletüket, gondolkodásukat, emlékezetüket.

Alakul társas magatartásuk, nyelvi kifejezőképességük. A gyermekek természeti és emberi környezetben érzékelik a szépet, a környezetvédelem, a környezethigiénia szerepét.

A tapasztaltszerzés mindig valódi környezetben történik, mindig van lehetőség a természet különféle hatásainak, kincseinek felfedezésére.

Fontos feladat a szülőföld, nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív érzelmi megnyilvánulás, helyi szokások, környező népek szokásainak megismerése. A fenntartható fejlődés érdekében nagy hangsúlyt helyezünk a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

A számolgotás, méricskélés, a tér alakítása, az irányok megnevezése, hasonlítgatások, összegyűjtés és szétválasztás, a párosítás, az időbeliség felfedezése, megszervezése, a formák letapogatása játék közben olyan természetes, mint a mondókázás.

Elkerülhetetlen, hogy a pedagógus ne használja, ne nevezze meg a térbeli, mennyiségi és formai vonatkozásokat és a gyerekek ne figyeljenek fel azokra a tárgyak természetes tulajdonságaként (Montessori hengerek).

Célunk:

- Felismertetni az élet különleges jelentőségét, a személyes felelősséget a természet, a társadalom és a környezet iránt.
- Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, olyan képességek tudatos fejlesztése, amelyek szükségesek a természetes és az ember által épített, létrehozott, környezettel való harmonikus kapcsolat, a környezeti problémák iránti érzékenység, a helyes értékrendszer a környezettudatos életvitel kialakulásához
- *A tapasztalatok, ismeretek aktuális szituációkban, adekvát tevékenységekben való alkalmazása.*

Feladataink:

- Teremtünk lehetőséget új tapasztalatok, ismeretek szerzésére a szűkebb és tágabb természeti emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól
- Alakítsunk ki pozitív érzelmi viszonyt a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja meg azok védelmét, az értékek megőrzését;
- *A Montessori pedagógia nyomán* építsünk a gyerekek érdeklődésére, aktivitására kíváncsiságára. Eszközei az érzékszervek analizálásával fejlesztenek (színek, hangok, tapintás, szaglás, látás).

- Biztosítsuk a környezetben való tájékozódást, ismertessük meg a gyerekekkel a közlekedési eszközöket, gyakoroltassuk a helyes közlekedés szabályait;
- Fedeztessük fel a levegő, víz és talajszennyezés káros hatásait;
- Ismertessük meg a gyerekekkel a hulladék-hasznosítás fontosságát, ennek kapcsán a természetes anyagok használatának előnyeit is;
- Elevenítsük fel a helyi népszokásokat és a környező népek szokásaival is megismertetjük;
- Juttassuk a gyermekeket matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába, melyeket tevékenységeiben is alkalmazzon.
- Ismertessük meg a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások a családi és tárgyi kultúra értékeit, tanítsuk meg ezek szeretetét és védelmét is.
- Ismertessük fel a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat, alakítsuk a gyerekek ítélőképességét, fejlesszük tér-, sík- és mennyiség szemléletét.
- Segítsük elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

Sikerkritériumok:

- Ismerik szűkebb és tágabb környezetüket (család, óvoda, lakóhely);
- Képesek felfedezni a természet változásait, az évszakok jellegzetességeit, ismerik a színeket;
- Vannak tapasztalataik az időjárás és öltözködés összefüggéseiről;
- Tudnak közlekedni, ismernek egyszerűbb közlekedési táblákat és szabályokat;
- Legyenek ismereteik a szárazföldi, vízi, légi járművekről;
- Felsorolják a testrészeket az emberi test felépítésének megfelelően, igényesek testük tisztaságára;
- Ismerjenek növényeket, állatokat, tudják csoportosítani megadott szempont szerint;
- Használják játékaikban, munkatevékenységük során a szerzett ismereteket;
- Összehasonlításokat képesek szóban kifejezni (Montessori rudak);
- Tudjanak térben tájékozódni, jobb-bal irányok és állásokat meg tudják különböztetni, értik és követni tudják az irányokat, illetve helyeket kifejező névutókat (alá, fölé, mögé, közé stb.).
- Képes az önálló véleményalkotásra és döntéshozatalra.

V/2. A külső világ mennyiségi és formai összefüggésének tevékeny megismerése

Matematikai fogalmakkal a mindennapi életben állandóan találkozunk a kisgyermek, így szinte természetes módon ismerkedik meg velük. A matematikai kifejezések először passzív szókinccsé válnak, később azonban egy részük beépül beszédükbe.

A MONTESSORI eszközök közvetlen célja: saját tapasztalat alapján történő ismeretszerzés, közvetett célja: az alapvető kultúrtechnikák előkészítése – az eszközök

tudatos kiképzése a rakosgatással, fogással a gyermekek kezét, ujjait az írószerek fogására (az írásra) készíti elő.

Ezek az eszközök megkönnyítik a világ tulajdonságainak megismerését: életkoruknak megfelelő fogalomalkotásra, konkrét tapasztalatok alapján gondolkodási műveletek végzésére, finommotorikus mozgásokra nyújt lehetőséget.

A MONTESSORI eszközök bemutatásának metodikája adott: a probléma exponálása – tapasztalat – passzív tudás – aktív tudás – gyakorlati alkalmazás.

Továbbiakban az egyes eszközök a hozzájuk tartozó területen –specialitásként –találhatók.

Célunk:

- A minket körülölelő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztaltatása.
- A matematikai érdeklődés felkeltése.
- A logikus gondolkodás megalapozása.

Feladataink:

- A játék során adódó spontán matematikai helyzetek kihasználása.
- Logikai és matematikai szabályjátékok megismertetése, alkalmazása.
- Matematikai fogalmak, kifejezések, összefüggések megismertetése, megtapasztaltatása.
- A matematika iránti érdeklődés felkeltése.
- Érdekes, a gyermekek kíváncsiságára építő problémahelyzetek teremtése.
- A gondolatok, a probléma megfogalmazás, a pontos, egyértelmű, a gyermekek számára érthető közvetítése.
- Matematikai tartalmú játék kezdeményezése során, a gyermekek egyéni fejlettségének, képességeinek figyelembe vétele.
- A gyermekek egyéni feladatmegoldásának meghallgatása, a sajátos logika elfogadása.
- Szükség esetén rávezető kérdésekkel segítség.
- A gyermeki tevékenység változatos formájának biztosítása: egyéni, páros, mikro-csoportos szervezéssel.
- Mozgásos feladatnál a testrészek megnevezése, a velük végzett cselekvés elmondása.
- A matematikai osztályozás, halmazokkal végzett feladatoknál, a matematikai ítéletek megnevezése.
- A térbeli viszonyok, az irányok és helyzetek pontos megnevezése.

Sikerkritériumok:

- Logikus gondolkodása, logikai következtetései életkorának megfelel.
- Problémamegoldó készsége jó.
- Számfogalma tízes számkörben mozog.
- Képes halmazokat összehasonlítani, tulajdonság szerint szétválogatni.

- Helyesen értelmezi és használja az összehasonlítás megítélésének fogalmait: hosszabb- rövidebb, kisebb- nagyobb, több-kevesebb.
- Ismeri az irányokat, és helyesen értelmezi feladatvégzése során: jobbra-balra, előre-hátra, lent – fent...
- Helyesen használja a névutókat.
- Felismeri a sorba rendezés logikáját, azt képes jól folytatni, legalább 3 elemszámmal.
- Az alapvető formákat felismeri, azonosítja: kör, négyzet, téglalap, háromszög.
- Képes részekből az egészet kirakni.
- Ismeri az alapvető mértani testeket, azokat képes felismerni és megnevezni (kocka, gömb, téglatest)
- Van tapasztalata a tükrökről, a szimmetriáról.
- Azonosságokat, képességeket képes felismerni és megfogalmazni.

Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a külső világ tevékeny megismerésében:

A spontán és irányított beszélgetés, a verbális fejlesztés a környezet megismerésének komplex-integrált tevékenységsoraiban célként és eszközként egyaránt megvalósítandó.

A megtapasztaláson alapuló megismerés, információszerzés sokoldalú biztosításával a gyermek aktív, passzív szókincsének mennyiségi és minőségi gyarapítása, ezzel párhuzamosan a fogalmak körének és tartalmának bővítése, új fogalomrendszer kialakítása, a beszéd, a mondatalkotás aktivizálása, a kontextusos beszéd gyakorlása.

V/3. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek minden nap, visszatérő módon, hosszan tartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. Az óvodás a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelkedő jelentőségű tájékozódó, kreativitásukat fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé. A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus. Előtérbe helyezzük a szabad játék túlsúlyának érvényesülését. A játék kiemelt jelentősége az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is megmutatkozik.

A MONTESSORI CSENDJÁTÉK:alkalmanként és/vagy naponta egy-egy tevékenységi forma, napirendi program VÁLTÁSAKOR alkalmazott.

Halk zenére vagy csendes figyelmeztetésre a gyerekek helyükre teszik a játékaikat és halkan- párnákra vagy szőnyegre ülnek. Kényelmesen elhelyezkedve a halk zene vagy a csend (a mindennapok apró zörejei)hallgatása. Közben újabb feladat: a szőnyeg körül vagy rajzolt vonalon egyensúlyozó járással (tyúklépés), kezükben egy-egy egyensúlyozást

igénylő tárgyat (csengő, golyó, pohár víz, égő gyertya, falevél stb.) visznek. Sajátos részfeladata: a tárgy átadása egy általuk választott társnak – egy megtett kör után. Közben finomodnak mozdulataik, egymásra is figyelnek, fejlődik metakommunikációjuk: „tessék-köszönöm”- egymás szemébe nézve.

Élmény az egyéb mozgásingerek leküzdése, uralkodás önmagukon. Fontos az önfegyelem, a szép, harmónikus mozgás, a siker (a csengő nem szólalt meg), a társas érintkezés fejlődése. A csend megteremtése, tartása élvezet és nyugalmat sugároz.

Célunk:

- A gyermek személyiségének sokoldalú fejlesztése a különböző játékfajtákon keresztül az óvodapedagógus tudatos jelenlétével
- Szabad játék túlsúlyának érvényesítése.

Feladataink:

- **Indirekt** irányítással, tudatos jelenléttel, támogató, serkentő magatartással biztosítjuk, hogy a gyermekek szabadon valósíthassák meg elgondolásaikat, élményeik érzelmeik, fantáziájuk szerint.
- Biztosítjuk a megfelelő helyet, időt és változatos eszközt a csoportszobában és az udvaron a különböző játékformák kibontakozásához.
- Nyugodt légkört biztosítunk alapvető szokások kialakításával;
- Lehetővé tesszük, hogy a gyerekek fantáziája, hangulatai, érzelmei szabadon megnyilvánulhassanak a játékban;
- Elősegítjük a játék formáinak és tartalmának gazdagítását;
- Fejlesztjük a gyerekek mozgását, mozgásformák kialakulását;
- Biztosítjuk, hogy szabadon, kreatívan használja a rendelkezésére álló eszközöket és módja legyen befejezni a maga választotta tevékenységet;
- Elősegítjük, hogy a konfliktusokat önállóan megoldják;
- Segítjük, hogy játék közben fokozódjon beszédkedvük, ezáltal nyelvi kommunikációs készségük fejlődhessen;
- Erősítjük a közös játék létrejöttét.
- A szem-kéz koordináció, a finommotorika fejlesztése (pl. vízöntögetős játék, amely eszközhasználat, a folyadékok tulajdonságaira, kezelésükre ad lehetőséget).

❖ *Gyakorlójáték: ösztönös mozdulathból, véletlen cselekvésből fakad, újra átélt öröm motiválja, önkéntes szabályok szerint-általában az óvodáskor elején mozgásos, manipulációs, verbális megjelenésű.*

Célunk:

A gyerekek mozgásának, beszédének, ügyességének, tapasztalatainak fejlesztése.

Feladataink:

- Biztosítjuk a helyet, időt, eszközt a gyakorlójáték kibontakozásához;
- Lehetővé tesszük a különböző mozgások elsajátítását és ismétlését;
- Törekszünk változatos mondókák, versek, dalok tanulására.

Sikerkritériumok:

- Tudjanak ismételtetni játékos mozgásformákat, ritmikus dalrészleteket, dallamokat, mondókákat, szavakat, verstördékeket,
- Önállóan tudjanak manipulációs mozgásokat végezni,

❖ ***Konstruáló játék:** Kezdeti spontán alkotás különböző játékszerekből, elemekből, majd tudatos tervezéssel, átgondolással létrehozott építmények.*

Célunk:

- Mozgáskészségeik, fantáziájuk, kreativitásuk fejlesztése.
- Változatos barkács technikákkal való megismertetés.
- Kézügyesség, képzelet fejlesztése.

Feladataink:

- Biztosítsunk változatos konstruáló játékot és egyéb olyan eszközt, anyagokat, melyből alkotni lehet;
- tegyük lehetővé, hogy elképzeléseiket megvalósíthassák.
- Lehetőség szerint biztosítsuk az alkotás bővítését, fenntarthatóságát.

Sikerkritériumok:

- Ismerjék az őket körülvevő világot, az anyagok tulajdonságait, felhasználhatóságukat;
- Előre elgondolt, meghatározott céllal tudjanak építeni, valamit „alkotni”,
- Legyenek képesek a különböző anyagok, eszközök, kombinált alkalmazására.
- Ismerjenek sok technikát, munkaformát és alkalmazzák is.

❖ ***Szimbolikus és szerep játék:** Események, felnőttes cselekvések, magatartásformák kreatív újraalkotása, velük való azonosulás.*

Célunk:

Saját tapasztalataik, ismereteik, elképzeléseik, érzelmeik eljátszása.

Feladataink:

- Biztosítjuk a változatos eszközt, helyet a játékhoz;
- Lehetővé tesszük, hogy elmondhassák, eljátszhassák élményeiket
- Segítjük az önkéntességnek szabadválasztásnak, önállóságnak érvényesülését a játék megszervezésében, a téma megválasztásában, a szerepek kiosztásában, a szereplők közötti viszonyok életre keltésében, a játékszerek, eszközök kiválasztásában, a játékhelyzetek kialakításában.

Sikerkritériumok:

- Legyenek képesek a társakkal való együttműködésre, együttjátszásra;
- Megértik környezetük egyszerűbb jelenségeit és képesek ezeket játékaikban újra alkotni;
- Képesek a cselekvések összehangolására, az egyszerűbb közös játékok megszervezésére a szükséges játékszerek kiválasztására;
- Tudjanak társaival együtt szabályokat, felállítani és azokat betartatni.

❖ ***Barkácsolás:** Fejlett játékszinten, a játékokhoz szükséges, funkciót képviselő, speciális anyag- és szerszámgigénnyel eszközkészítés.*

Célunk:

Az alkotás vágyának kialakítása.

Feladataink:

- Biztosítjuk a különböző eszközöket, tárgyakat, amiből készíteni lehet valamit;
- Megismertetjük változatos technikákkal;
- Fejlesztjük kézügyességüket, képzeletüket;
- Elősegítjük, hogy a barkácsolás a bábozás, a szerepjáték természetes eszköze legyen.

Sikerkritériumok:

- Segítsenek a játékok megjavításában, a hiányzó eszközök elkészítésében;
- Ismerjenek sok technikát, munkaformát és alkalmazzák is;
- Használják fel a létrehozott eszközöket játékaikban, dramatizálásukban.

❖ ***Szabályjáték :** szabályok határozzák meg a menetét. A gyerekekben kialakult szabályokhoz való igazodás igénye a fejlettségi szint alapja.*

Célunk:

A szabályokhoz való igazodás képességének fejlesztése.

Feladataink:

- A gyerekeket sokféle mozgás és értelemfejlesztő szabályjátékkal ismertetjük meg;
- Segítjük a gyerekeket a játék kiválasztásában, vezetésében, a szabályok betartásában;
- Fejlesztjük közösségi érzését, felelősségtudatát, szabály- és feladattudatát.

Sikerkritériumok:

- Tudjanak a szabályoknak megfelelően viselkedni (türelem, kitartás, akaraterő);
- A győzelem elérése érdekében képesek legyenek egyéni kívánságaik egyeztetésére társaikkal, közösen örködjenek a szabályok betartása felett;
- Legyenek képesek a bonyolultabb szabályjátékok megtanulására és gyakorlására.

❖ **BÁBOZÁS:** *valamilyen tárgy, eszköz, testrész megmozdításával életre keltett kapcsolatépítő, érzelmet közvetítő játék.*

Célunk: *Lehetőség biztosítása érzelmek kifejezésére*

Feladataink:

- *Feltételek megteremtése (idő, eszközök, bábok, adó-kapó környezet)*
- *A bábok használatának bemutatása.*
- *Esztétikai élményszerzés.*
-

Sikerkritériumok:

- *Játékidőben, kedvük szerint szívesen használják a bábokat, „merik megszólaltatni”.*
- *Segítséggel, önállóan is készítenek eszközöket.*

❖ **DRAMATIZÁLÁS:** *mozgáson, látványon, beszéden alapuló tevékenység*

Célunk: *irodalmi élmények kifejezése.*

Feladataink:

- *Irodalmi élményekhez juttatás.*
- *Érezzenek késztetést azok továbbjátzására.*
- *Kellékek biztosítása, segítségnyújtás.*

Sikerkritériumok:

- *Érzelmi azonosulásra képesek.*
- *Kreatívak, saját elgondolásaik vannak.*
- *Szereplési kedvük van, szerepek megosztására képesek.*

Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a szabad játék tevékenységben:

Tudatosan megengedő, támogató biztonságot adó jelenléttel boldog atmoszféra teremtésével és a játék közösen elfogadott normáinak indirekt képviselésével a beszédkedv a közlésvágy motiválása.

Érdeklődés, komoly figyelem kifejezése a gyermeki közlések iránt, készséges válaszok a kérdésre, a gyermeki üzenetek dekódolása, metakommunikációs jelzések küldése, játszótársként nyelvi kifejezésminták adása.

A gyermeki szerepjátékot kísérő párbeszéd támogatása verbális ismeretekkel a fogalomalkotás segítségével, a beszéd prozódiai elemeinek gazdagításával.

Beszédalkalmakkal az új szavak szófajok különböző igeidők, módok, ragozás tanulásának, fogalmak megértésének a magyaros mondat alkotás kontextusos beszéd szóbeli kapcsolatteremtés kialakulásának segítése.

V/4. Verselés, mesélés

A mese, a vers ősi forrása az anyanyelvi nevelésnek, régi értékeket, hagyományokat, szokásokat közvetít a gyermekeknek. A közösen átélt örömök és élmények elszakíthatatlan szálakkal kötik össze az óvodapedagógust és a gyermekeket egymással és anyanyelvükkel.

A mesélés verselés, mondókázás mindennaposságával az esztétikai irodalmi fogékonyság megalapozása, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés.

Tapasztalataink szerint a családokban túlburjázott a személytelen televízió, videó, DVD, számítógép játékot és mesélést helyettesítő szerepe. A médiumok által közvetített műsorok válogatás nélkül kerülnek a gyermekek elé, ezzel fokozva feszültségüket, félelmüket, agresszivitásukat, és sok esetben helytelen mintát adnak. Ezért rendkívül fontosnak tartjuk a szülők szemléletének formálását a semmivel sem helyettesíthető bensőséges kapcsolatot feltételező és alakító mesélés iránt.

Célunk:

- Segíteni a gyerekek világképének kialakulását, a nemzeti kultúra alapjainak elsajátítását, az erkölcsi és esztétikai értékek közvetítését;
- Gazdagítani, színesebbé tenni a gyerekek lelkivilágát, életkörülményeit.
- Helyet adni a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek.
- A korosztálynak megfelelő irodalmi élmények nyújtásával az irodalmi érdeklődés felkeltése.
- A szülők nevelési szemléletének formálása.

Feladataink:

- Alakítsuk ki a mindennapi mesélés igényét;
- Biztosítjuk a mesehallgatásra utaló ismétlődő szokások kialakulását és alkalmazását;
- Életkornak és egyéni érdeklődésnek megfelelő irodalmi anyag választása.
- Tegyük lehetővé a játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek, mesék meghallgatását, dramatizálását, bábozást;
- Válasszunk nyelvileg tiszta és esztétikailag értékes mesét, verset (népi mondókák, népmesék, jelentős költők, írók művei);
- Könyvek használatának, megbecsülésének alakítása.
- Erősítsük az anyanyelv közegén át az emberi kapcsolatokat.
- Ismertessük meg a szülőket a mesélés szerepével.

Sikerkritériumok:

- A gyerekek tudjanak játékhoz illő szövegeket, rigmusokat mondogatni;
- Szívesen részt vesznek az óvónők énekes, mozgásos improvizáló játékkezdeményezéseiben;

- Várják, kérik a mesemondást, a folytatásos mesék, verses mesék, meseregények szárait össze tudják kötni;
- Van kedvenc mesekörük, az ismert mesei motívumok bábozása, dramatizálása, rajzolása kedvelt szórakozásaik közé tartozik;
- A szereplők érdekes szólásait, furcsa vagy szép hangzású nevét megjegyzik;
- Ismerik a színházi magatartás alapvető szabályait
- Mesekönyvek képeit önállóan és hosszan nézegetik, kérik a felnőttet, hogy meséljen róluk
- Nő a szülői mesélés gyakorisága.

Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a vers, mese tevékenységben:

A tevékenység formában az anyanyelv és az angol nyelv gazdagságának ismertetése, a beszédészlelés/megértés/ reprodukció fejlesztése. (helyes légzés, tiszta kiejtés, artikuláció, beszédtempó, ritmus, hangsúly, hanglejtés, szókincs, mondatalkotás, helyes nyelvtani struktúra, verbális és nem verbális jelzések, interakciók megjelenítése.)

V/5. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia. A zenei anyanyelv alapozása szoros kapcsolatban van a nyelv kifejező gyakorlásával. A magyar zenei nevelés szilárd alapja a közös ének, mely hordozza és gazdagítja az anyanyelv örökségét. A zenei képességfejlesztési anyag feldolgozása a népi gyermekdalok, valamint Forrai Katalin: Ének az óvodában és Gryllus Vilmos dalos füzeté alapján történik. A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak, és egyben felkeltik a zenei érdeklődést, formálják a zenei ízlést, esztétikai fogékonyságot.

Célunk:

- Zeneértő, zenekedvelő, énekelni szerető gyermekek nevelése.
- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, éneklési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése.
- A szülőföld értékeinek átörökítése a népzene, a népdal, a népszokások és a népi hangszerek megismertetése által.

Feladataink:

- Játékkal és játékos módszerekkel fejlesztjük a gyermekek zenei képességeit;
- Az ölbeli játékok nyújtotta lehetőségekkel segítjük a beilleszkedés és a szocializáció folyamatát.
- Fejlesztjük a gyermekek zenei hallását, ízlését, ritmusérzékét, zenei emlékezetét és mozgását;
- Minél több alkalmat biztosítunk a zenei alkotókedv kibontakoztatására;

- Kihasználjuk az ünnepi előkészületek érzelmi hatását a zenei anyanyelv megalapozására;
- Tudatosan választjuk ki a zenehallgatási anyagot, a nemzetiségi, etnikai kisebbségi gyermekek hovatarozásának figyelembe vételével.
- Zenehallgatás során megismertetjük a magyar és más népek dalaival.

Sikerkritériumok:

- A gyerekek szeretnek énekelni.
- A gyermekek ismerjenek mondókákat, dalokat, melyeket tisztán, szép szövegkiejtéssel tudnak visszaidézni.
- Ismerjenek dalos játékokat és egyszerű, táncos mozgásokat (dobbantás, átbújás, kifordulás stb.).
- Találjanak ki dallamfordulatokat.
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal vagy mondóka ritmusától.
- Felismerik és mutatják a halkabb-hangosabb, magasabb-mélyebb hang és a gyorsabb - lassabb tempó közötti különbséget.
- Tudjanak megfelelő tempóban beszélni, énekelni, tapsolni.
- Ismerjék fel a dallamot dúdolásról, hangszerről, kezdő, belső és záró motívumról.
- Ismerjék fel a hangszín eltéréseit, a különböző zörejhangokat, és ismert dalokat, mondókákat ritmusuk alapján.
- Használják a rendeltetésükre álló hangszereket dalokhoz, mondókákhoz alkalmazva.
- Tisztán, önálló indítással, helyes kezdőmagasságban énekeljenek csoportosan és egyénileg is.
- Énekeljenek felelgetős játékokat két csoportban és egyénileg is.
- Szívesen hallgassanak zenét (óvónői ének, gépi zene különböző formái, magyar népdalok, más népek dalai, műzenei szemelvény).

Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai az ének, zene énekes játékok tevékenységben:

Beszéd és zenei hallás fejlesztése. Különböző grammatikai megoldások, választékos kifejezések, párbeszéd, dramatizálás gyakorlása. A beszédszervek koordinált mozgásának fejlesztése, a hangzók helyes formálásának gyakorlása, beszédtechnika fejlesztése, fogalomalkotás, szókincs bővítés, beszédhibák javulása. Az egyéni megszólalás bátorítása természetes játékhelyzetekben (felelgetős játékok) Gyermekek számára válogatott angol gyermekdalok mozgással, játékkal kísérel bemutatása, mely biztosítja a gyermekek aktív részvételét, s így még eredményesebbé teszi a nyelvelsajátítás folyamatát.

V/6. Rajzolás, mintázás, kézimunka

Az ábrázolótevékenység a tárgyi világ megismerését, feldolgozását, újraalkotását teszi lehetővé a gyermekek számára. A gyermekek ábrázolótevékenysége a vizuális nevelési lehetőségek legfontosabbika, mégis csak egyik, meglehetősen szűk dimenziója, hiszen a vizuális nevelés az óvodai nevelés egészét áthatja.

Célunk:

- A gyermeki személyiség fejlesztése a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka különböző fajtáival, a finommozgások fejlesztése.
- A gyermekek élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezéséhez a lehetőségek biztosítása.
- Gyermeki alkotásokkal a belső képek gazdagítása.
- Esztétikai érzékük, szép iránti fogékonyságuk alakítása.
- A helyes ceruzafogás elsajátíttatása.

Feladataink:

- Biztosítsunk teret, hogy az egész nap folyamán lehetőségük legyen ábrázoló tevékenységre;
- Ismertessük meg a gyerekeket a különböző anyagokkal és a kézimunka technikai alapelemeivel;
- Fejlesszük képi látásmódjukat és kifejezőképességüket;
- Figyeljünk a gyerekek kezdeményezéseire, adjunk ötletet, ha szükséges segítsünk.
- Teremtsük meg a feltételeket a gyerekek képi plasztikai kifejező nyelvének, ábrázoló és konstruáló képességének fejlődéséhez;
- Segítsük a kezdeményező, kreatív magatartás érvényre jutását, teremtsük meg ennek hangulati, környezeti és eszközbeli feltételeit (a játékosan, örömmel végzett vizuális tevékenység az ELSŐDLEGES, az eredmény MÁSODLAGOS),
- Legyünk igényesek a környezet megformálásában, törekedjünk a természetes, jó minőségű anyagok használatára a csoportszoba díszítésében.

Sikerkritériumok:

- Tudjanak helyesen használni a ceruzát, krétát, filctollat, tudjanak festeni;
- Képesek legyenek egyszerű ajándéktárgyakat, játékokat készíteni;
- Ismerjék a kismesterségek különböző formáit (gyöngyfűzés, szövés, agyagozás, mézeskalács készítés);
- Formaábrázolásuk legyen változatos;
- Jelenjenek meg emberábrázolásaikban a részformák, próbálkozzanak a legegyszerűbb mozgások jelzésével;
- Színhasználatokban érvényesítsék kedvelt színeiket, vegyék észre a környezet és saját munkájuk színhangulatát;

- Tudjanak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyeléseik felhasználásával;
- Vegyenek részt az óvodai környezet szépítésében.

Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a rajzolás, mintázás, kézi munka tevékenységben:

A vizuális tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokkal a spontán beszéd formáinak fejlesztése: megszólítás, szándéknyilvánítás, kérdés, tudakozódás, különböző mondatfajták használata. aktív és passzív szókinés bővítése, az ábrázoltak szóbeli elmondása, formák színek magyarázata, a barkácsoláshoz szükséges eszközök, anyagok megnevezése az élmények közös megbeszélése.

V/7. Mozgás

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok pszicho-motoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes helyzetváltató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal segítünk elő. A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységet irányított mozgásos tevékenységekkel egészítjük ki. Programunkban a mozgásfejlesztést igen tágra értelmezzük. Az aktív nagymozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magában foglal, és az egész személyiség fejlődését elősegíti.

Célunk:

- A sokféle mozgáslehetőséggel kedvezően befolyásolni az egész szervezet fejlődését, elősegíteni a harmonikus testi-lelki fejlődést, az egészség megővését. A mindennapok mozdulatainak (eszközfogások, technikák) elsajátíttatása.
- Az urbanizációs ártalmak és a gyermekek körében is mindinkább terjedő mozgásszegény életmód, csökkenő mozgástapasztalatok ellensúlyozása a gyermekek mozgáslehetőségeinek színesítésével, a szülők meggyőzése, szemléletformálása a mozgás fontosságáról.

Feladataink:

- Fejlesszük a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás);
- Törekedjünk a természetes mozgáskedv fenntartására, a mozgásigény kielégítésére, a mozgás megszerettetésére, helyes testtartás kialakítására;
- Biztosítsuk a mozgáskészségek fejlesztését, a mozgástapasztalatok bővítését sok gyakorlási lehetőséggel, a Montessori metodika segítségével,

- Tegyük lehetővé a testi képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség) fejlesztését;
- Biztosítsuk az egészség megőrzését, megóvását;
- Biztosítsunk lehetőséget a tornának, játékos mozgásnak a teremben és a szabad levegőn, eszközökkel és eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában, az óvodai nevelés minden napján;
- Segítsük elő a helyes testtartás kialakulását.

Az óvodai mozgás feladatainak teljesítésére az óvodapedagógusaink a mozgás két formáját használják fel: a naponta szervezett úgynevezett mindennapi testnevelés (10 perc), és a heti egy testnevelési foglalkozást.

A mindennapos testnevelés megalapozza azt az igényt, hogy minden nap rendszeresen mozogni jó és szükséges. A rendszeresen ismétlődő hatások együttesével eredményesen szolgálja a testnevelési foglalkozásokat.

Fontos a mindennapos testnevelés, mivel az óvodás gyermek egészséges testi fejlődése, fejlesztése nem képzelhető el rendszeres, a gyermek életkorának, fejlettségi szintjének megfelelő idejű, tartalmi testnevelés nélkül.

Döntő feladatai:

- a gyermeki szervezet sokoldalú arányos fejlesztése;
- a motoros képességek fejlesztése;
- a vázizomzat erősítése;
- a helyes testtartás kialakítása;
- a mozgás és játékigény természetes gyakorlatokkal és játékkal történő kielégítése.
- a mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását.

Sikerkritériumok:

- Ismerjék meg a különböző testnevelési eszközöket, udvari mozgásfejlesztő játékokat és a gyakorlatoknak megfelelően használják;
- Értsék a vezényszavakat és mozogjanak annak megfelelően, tartsák be a szabályokat;
- Végezzenek gyakorlatokat egyéni, páros vagy csoportos formában, figyeljenek egymásra
- Ismerjék a járás és a futás közötti különbséget és ezek változatos formáit;
- Tudjanak kúszni, mászni, csúszni, egyensúlyozni, ugrani, dobni, talajon, szereken irányváltoztatással is;
- Növekedjen teljesítőképességük, mozgásuk váljon összerendezettebbé;
- Legyenek képesek gyorsan cselekedni, mozgásban kitartani, összerendezetten, ügyesen, megfelelő ritmusban, helyes testtartással mozogni.

Ovis jóga, mint speciális fejlesztő módszerünk:

JÓGA: „egység”- harmóniára törekvés.

Célja: a belső béke, a szellemi, fizikai harmónia elérése. Gyakorlásával javítható az állóképesség, növelhető az energia, javul a közérzet.

OVIS JÓGA: mesével, dalokkal, mondókával, drámajátékkal fűszerezett mozgás, mely állatok utánzásával (ászanák), társakkal együtt végezve segít a személyiségfejlesztésben:

- gátlásokat old, önbizalmat erősít, fegyelmez, kiegyensúlyozottá tesz,
- segítőkészség, együttműködés fejlesztő.

Célja:

- játékos ismerkedés a jóga ászanákkal,
- mozgásfejlesztés a nagymozgásoktól a finommotorikáig,
- egyensúlyérzék fejlesztése,
- jobb-bal agyfélteke összekapcsolása,
- testtudat, téri tájékozódás, térészlelés fejlesztése,
- a helyes légzés, helyes testtartás megőrzése,
- a megfelelő testsúly megtartása,
- az immunrendszer erősítése,
- egészséges életmódra nevelés,
- érzelmi intelligencia fejlesztése.

Feladat:

- a tanultak szakszerű, életkorhoz igazodó, játékos, lelkes, türelmes, vidám alkalmazása,
- elsődleges pedagógusi (oktatói) példaadás, az utánzás lehetőségeinek prioritása,
- a gyakorlatokkal a gyermekek aktivitásának, együttműködő kedvének felkeltése,
- jó csoportszellem kialakítása.

Sikerkritériumok:

- a gyermekek örömteli, felszabadult mozgása, egészsége,
- megelőzi a mozgásszervi problémák kialakulását (lúdtalp, gerincferdülés, tartás-, járáshibák),
- fejlett koncentrációs képesség, kreativitás, harmónia,
- fejlett kommunikációs készség, társakkal való kapcsolatépítés,
- tudatos légzés megtanulása,
- élethelyzetek pozitív kezelése.

Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a mozgás tevékenységekben:

A konkrét mozgásos tapasztalatok beépülésének a szókincs, az elvont gondolkodás, a keresztcsatornák fejlődésének segítése a mozgásformák megnevezésével. Világos, konkrét értékeléssel a pozitív énkép alakulás támogatása.

V/8. Munka jellegű tevékenységek

A játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű tevékenység a szociális és kognitív készségek, képességek, attitűdök és kompetenciák fejlesztésének egyik lényeges színtere. A munka nem csak a gyermekekre gyakorol hatást, hanem azzal kölcsönhatásban a környezetére is, azt formálja, átalakítja tevékenysége során. *Elsősorban önmagukért, majd a közösségért végzik, kezdetben felnőtt vagy nagyobb társak segítségével, példaadásával, majd önállóan*

Célunk:

- Fejlesztani a gyerekek feladattudatát, személyiségét és közösséghez való viszonyulását.
- A munkavégzéshez szükséges készségek, képességek, kompetenciák alakítása.
- Örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység legyen.

Feladataink:

- Alapozzuk meg a munka iránti tiszteletet, eredményének megbecsülését, fontosságának és hasznosságának értelmét;
- Formáljuk, és egyre pontosabbá fejlesztjük a munkához szükséges készségeket, szokásokat, mint örömforrás lehetőségét, a közös munka örömeinek átélésére;
- Alakítsuk a közösségi kapcsolatokat,
- Ismertessük meg az adott munka eszközeit, azok ésszerű használatát;
- Teremtünk meg az önálló munkavégzés lehetőségét;
- Fokozatosan vezessük be a munkafajtákat, a munka mennyiségét és csak fokról-fokra növeljük;
- Biztosítsuk a munka állandóságát és folyamatosságát;
- Adjunk alkalmat a gyakorlásra, elmélyülésre;
- Vegyük figyelembe az egyéni adottságokat, sajátosságokat;
- Ösztönözzük a gyerekek önértékelésének alakulását, igény szintjének növekedését.
- Kerti munkák szervezése, közben a növények növekedésének, fejlődésének a fejlődésükhöz szükséges feltételek megfigyeltetése.
- Növények gondozásának megismertetése, alkalmazására motiválás: öntözés, leveleinek permetezése, átültetés, szaporítás, csíráztatás, hajtás.
- A munka értékelése legyen folyamatos, konkrét, reális, a gyermekhez mérten fejlesztő hatású.

Sikerkritériumok

Önkiszolgáló tevékenységek:

- A testápolással kapcsolatos munkafolyamatokat önállóan, szükség szerint elvégzik.
- Étkezésnél helyesen használják a kanalat, kést, villát, merőkanalat, szalvétát.

- Öltözködésnél önállóak, tudnak gombolni, próbálkoznak a megkötéssel.
- Az önkiszolgáló tevékenységekre fordított idő fejlettségük növekedésével arányosan csökken.

Alkalomszerű munkák:

- Pontosan megértik mit várunk el tőlük, és azt önállóan teljesítik.
- Bonyolultabb feladatot is örömmel végeznek el, és annak szervezésében is önállóak.
- Időnként olyan megbízatásoknak is eleget tesznek, amelyek otthoni előkészületeket igényelnek.

Közösségi munkák:

- A közösségért végzett munkák vállalásánál megjelenik helyes önértékelésük, önbizalmuk.
- Naposi feladataikat önállóan, pontosan végzik.
- Terítésnél ügyelnek az eszközök esztétikus elhelyezésére is.
- Felelősi munkákat szívesen vállalnak (pl. mosdó, élősarok), és önállóan teljesítik.
- A környezet rendjének megőrzésére ügyelnek, segítenek annak tisztán tartásában (csoportszoba, udvar, óvoda környezete)
- Vigyáznak játékaikra, és rendben tartják azokat.
- Szeretnek meglepetést készíteni társaiknak, felnőtteknek.
- Munka jellegű tevékenységeiket a felelősségérzet, a feladattudat és a kitartás jellemzi.

A környezettudatos viselkedés megalapozását segítő munkák:

- A szemetet szelektíven helyezik el az adott gyűjtőben.
- Szívesen segítenek a falevelek összegyűjtésében, komposztálásában.
- A virágokat nem tépik le, hagyják az eredeti helyükön, eredeti szépségükben.
- Szívesen ápolják a növényeket a csoportszobában, udvaron egyaránt.
- Télen gondoskodnak a madarak táplálékáról.
- Gondoskodnak a halak etetéséről, figyelemmel kísérik az akvárium tisztaságát.

Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a munka jellegű tevékenységek során:

A tevékenységekhez kapcsolódó spontán beszédhelyzetekben különböző beszédformák (udvarias megszólítás, cselekvésre szólítás, utánzásra készítés, kérdés, buzdítás, dicséret verbális kifejezései) gyakorlása, munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak, ok-okozati összefüggések, műveletek megnevezése, mondatba foglalása.

V/9. Tevékenységekben megvalósuló tanulás:

Értelmezésünk szerint, a tanulás egyenlő a tapasztalatszerzéssel, mely a pszichikus képességstruktúrákon keresztül, sok-sok mozgással és játékkal alakítható. Fontosnak tartjuk az ismeretek átadását, bővítését, de nem a mennyiséget tartjuk fontosnak, hanem a tanuláshoz szükséges alapkészségek, képességek, kulcskompetenciák fejlesztését.

Maria Montessori nyomán megteremtjük az ÍROTT nyelv (magyar, angol)megismeréséhez szükséges körülményeket. Montessori eredményei és a tapasztalatok igazolják, hogy az ÍROTT nyelv megismerésének és elsajátításának folyamata hasonló a BESZÉLT nyelvéhez. A betű nem absztrakció, hanem látvány, amivel gyakran találkozik a gyermek a mindennapok világában. Eszközei:Dörzspapír számok, betűk, mozgatható ABC,névkártyák.

A természetes kíváncsiságát elégítjük ki, amikor lehetőséget adunk a betűk közelebből való megismerésére (táblák, kiírások, nevük a jelük mellett).

Játékos helyzetben, önként foglalatoskodva örömszerző elfoglaltságot nyújt. Ez jó esélyt ad az iskolai tanuláshoz való pozitív ráhangolódásra.

Célunk:

- Az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése.
- Tanulást támogató környezet megteremtése, melynek során építünk a gyermekek előzetes tapasztalataira és ismereteire.

Feladataink:

- Teremtsük meg a spontán tanulás objektív és szubjektív feltételeit;
- Támazkodjunk a gyerekek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére, előzetes tapasztalataira és ismereteire.
- Biztosítsuk a felfedezés lehetőségét, és a kreativitásuk erősítését.
- Törekedjünk a tárgyak, jelenségek sokoldalú érzékletes megjelenítésére, a tárgyakkal való cselekvésre;
- Segítsük elő, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez képest fejlődjék;
- Alkalmazzunk változatos, játékos eljárásokat a tevékenységek során;
- Tegyük lehetővé és segítsük a gyerekeket, hogy tévedésüket saját maguk javíthassák ki;
- Fejlesszük gondolkodásukat, beszédüket, figyelmüket, emlékezetüket.
- Alakítsuk szokásaikat, utánzások mintá- és modellkövetéses magatartással és viselkedéssel.
- Támogassuk a gyermeki kérdésekre épülő ismeretátadás lehetőségét..
- Teremtsünk gyakorlati probléma megoldásra ösztönző helyzeteket.
- Vegyük figyelembe az egyéni fejlődési, érési ütemet a tevékenység felkínálása során.

- Segítsük személyre szabottan, pozitív értékeléssel a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Ismerjük fel és fejlesszük a kiemelkedő képességű és tehetséges gyermekeket.
- Szűrjük ki a részképesség-lemaradás illetve egyéb potenciális tanulási zavarban szenvedő gyermekeket időben, és jelezzük a megfelelő szakembernek és az óvodavezetőnek.
-

Sikerkritériumok:

- Tudjanak alkalmazkodni társaikhoz, az óvónőktől kapott feladatokat társaikkal együtt is végre tudják hajtani;
- Váljanak képessé mozgásuk, beszédük, figyelmük bizonyos fokú önirányítására;
- Képesek legyenek önálló sikeres feladatvégzésre;
- Tudják értékelni egymás megoldásait kölcsönös megértéssel és segítőkészséggel.
- A tanuláshoz szükséges kompetenciáik, koruknak megfelelően fejlettek.
- A részképesség-és tanulási zavaros gyermekek időben megfelelő szakemberhez kerüljenek.
- A tehetséges gyermekek is találják meg a kiemelkedő képességeiknek megfelelő tevékenységeket.

Az anyanyelvi és angol nyelvi nevelés feladatai a tevékenységekben megvalósuló tanulás során:

Az interaktív közös együttlétben a szövegértés és a szövegalkotás megalapozása.
Az ismeretek gyakorlati alkalmazása aktív szókincs bővülésben jelentkezen.

VI. Az óvodai élet megszervezésének elvei

Személyi feltételek

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a nevelőmunkát óvodapedagógusok irányítják. A kétnyelvű nevelést is felvállaló pedagógiai programunk megvalósítását segítők hozzájárulnak az óvodai nevelés eredményességéhez:

- a magyar és angol nyelven nevelő óvodapedagógusok
- a szakképzett dajka
- a logopédus, fejlesztőpedagógus
(külső megbízás alapján, szükség szerint)

Elvárjuk valamennyi munkatárs részéről az elfogadó, segítő, támogató attitűdöt, a minőségorientált, összehangolt munkát a hatékony, esélyteremtő nevelés megvalósítása érdekében. A szakszolgálat munkatársaival való együttműködésben teljesítjük ki óvodánk személyiségfejlesztő funkcióját, mind a megelőzés, mind a korrekció tekintetében.

Tárgyi feltételek

Az óvodai egységet, játszóudvart oly módon alakítottuk ki, hogy a gyermekek biztonságát, kényelmét, egészségük megőrzését, fejlődését, mozgás és játék igényét, egyéb tevékenység szükségleteit kielégítse. A nevelési program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő helyiségek és tárgyi eszközök rendelkezésre állnak. Szükségesnek és fontosnak tartjuk a gyermekek által használt eszközök hozzáférhető és biztonságos elhelyezését, a tárgyi eszközök folyamatos és évenkénti felülvizsgálatát, karbantartását, valamint korszerűsítését. Megteremtjük az óvoda munkatársainak a megfelelő munkakörülményeket, valamint a szülők fogadásának feltételeit.

Az óvodai élet megszervezése

Szervezeti és időkeretek - Az intézmény nyitva tartása

A szülői igényeket felmérve intézményünkben a gyermekek fogadása 7.30-tól 16.30 óráig történik. 7.30-16.30 között, a teljes nyitva tartási időben a gyermekekkel óvodapedagógus foglalkozik. A szülők által igényelt és támogatott egyéb foglalkozásokat délután 15.30-16.30 között szervezzük, megfelelő végzettségű szakemberekkel. Csoportunk életkor tekintetében heterogén összetételű, vegyes csoport. A napirendet az óvodapedagógusok alakítják ki. Napirendünkkel a rendszerességet teremtjük meg a gyermekek életében, az ismétlődések az érzelmi biztonság kialakulását segítik. Részben folyamatos napirendünk alapján, életkorhoz, évszakhoz igazított, rugalmas, tág időkeretben, a gyermekek szükségleteit figyelembe véve valósulnak meg programunk tartalmi elemei. Párhuzamosan végzett, differenciált tevékenységek biztosításával teremtjük meg a tevékenységek közötti harmonikus arányokat, a játék kitüntetett szerepének megőrzése mellett. A gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások az életkori

és egyéni sajátosságok figyelembevételével valósulnak meg. A csoport szükségleteinek megfelelően a napirendet az óvodapedagógusok rugalmasan kezelik.

Napirend

Időtartam	Gyermeki tevékenységek
7.30 – 8.30	Szabad játék, egyéni fejlesztő foglalkozások párhuzamos tevékenységek biztosítása. Ezen belül: 8:30-tól 9:15-ig folyamatos reggeli (testápolás)
9.15 – 10.30	Csoportos, komplex fejlesztő tevékenységek: tevékenységekben megvalósuló tanulás magyar és angol nyelven. Mindennapos testnevelés.
10.20 – 10.40	Testápolás, gyümölcsevés, öltözködés
10.40 – 11.30	Udvari játék, séta, mindennapos testnevelés kedvező időjárás esetén
11.30 – 12.30	Öltözködés, testápolás, ebéd
12.30 – 14.30	Fogmosás, mesehallgatás két nyelven, relaxációs zene, pihenés
14.30 – 15.00	Ébredés, testápolás, folyamatos uzsonnázás
15.00 – 16.30	Szabad játék, jó időben az udvaron, egyébként a csoportszobában

A szorgalmi időszak után (június, július hónapban) időjárástól függően az étkezési és a pihenő idő kivételével egész nap az udvaron biztosítjuk a szabad játékot és az egyéb szervezett, kezdeményezett tevékenységeket.

A **heti rendet** az óvodapedagógusok alakítják ki, és a csoport naplójában rögzítik. A heti rend kialakításában biztosítjuk a párhuzamosan végzett, differenciált tevékenységeket, a komplexitást, valamint a projekt módszer alkalmazására is hagyunk időkereteket.

Heti rend

Komplex tevékenységek (csoportos, ill. mikrocsoporthoz)	Hétfő	Kedd	Szerda	Csüt.	Péntek
MOZGÁS - tornatermi nagy testnevelés, MOZGÁS – mindennapos, MOZGÁS – ovis jóga					
KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE					
ÉNEK, ÉNEKES JÁTÉK, ZENE					
VIZUÁLIS TEVÉKENYSÉGEK (rajzolás, mintázás, kézimunka)					
VERSELÉS, MESÉLÉS, BÁBOZÁS DRAMATIZÁLÁS					
EGYEBEK					

Az óvodai élet tervezése

Az óvodai élet tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését különböző, az óvodapedagógusok által készített dokumentumok is szolgálják:

- A Felvételi és mulasztási napló: tartalmazza az érvényben lévő jogszabályoknak megfelelő adatokat a gyermekekről és szüleikről.
- Az óvodai csoportnapló: a törvényben előírt adatok, programok mellett az óvoda pedagógiai programja alapján a nevelőmunka tervezésének, szervezésének dokumentálására szolgál.

Megtervezzük:

- A csoportok szokás-, szabályrendszerét, a baleset megelőzési szabályokat,
- A Comenius óvodai pedagógia és a kétnyelvű nevelés alapelveit,
- A beilleszkedési időszakra vonatkozó tervet,
- A nevelési év tervét novembertől májusig, az általános feladatok és a csoport összetételéből következő, csoportra szabott feladatok bontásában,
- Szervezési feladatainkat, közös programjainkat,
- Heti ütemterveinket,
- A tanulási tervet évszakonkénti bontásban.
- A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció

Egyéni fejlődési napló - tartalma:

- Családi adatlap – anamnézis
- Befogadási időszak értékelése
- Megfigyelőlapok a gyermeki fejlődés nyomon követéséhez: Egészséges életmód, a mindennapi élethez szükséges szokások, képességek fejlődése, az érzelmi élet, szocializációs képességek, készségek fejlődése, a testi képességek fejlődése, az elmélyült játék fejlődése, az értelmi képességek, készségek fejlődése, az anyanyelvi és kommunikációs képességek fejlődése, a nyelvi és kommunikációs képességek fejlődése angol nyelven, a művészeti tevékenységek iránti fogékonyság és az önkifejezés fejlődése területein
- Egyéni fejlesztési feladatok – fogadóórák
- A gyermekek rajzai
- A szülők írásbeli tájékoztatása a gyermek fejlődéséről,. A gyermekek aktuális fejlettségének megfigyelését, mérését évente két alkalommal végezzük, a nevelés év kezdetén és végén, majd meghatározzuk az egyéni fejlesztési feladatokat, a gyermek önmagához mért erősségei, tehetségcsírája, illetve fejlesztendő területei bontásában.

VII. Óvodánk kapcsolatrendszere

Célunk:

Olyan kapcsolatrendszer kiépítése és műkötetése, mely nevelési céljaink és feladataink megvalósításának folyamatos fejlesztését, a minőségi intézményes nevelést, a pedagógiai programunk szellemiségéhez méltó gyakorlati munkát támogatja.

Feladataink:

Partneri együttműködés kialakítása és fejlesztése a törvényi, tartalmi szabályozás alapján az egyes partnerek igényei, elégedettsége és elégedetlensége figyelembe vételével.

Az óvoda és a család

Óvodánk a családdal együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. A család és az óvoda között nevelőpartneri kapcsolat van. A szülő tud legtöbbit a gyermekéről, ő ismeri a legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit. Az óvodapedagógusainknak van olyan szaktudása és olyan korosztályi tapasztalata, mely alapján hathatós segítséget tud nyújtani a gyermekek fejlesztéséhez, a közösségi életre való neveléshez, szocializációs helyzetek teremtéséhez. Korrekt partneri együttműködésünk elengedhetetlen a gyermekek harmonikus fejlesztése érdekében.

Az együttműködés elvei:

- Az óvoda elismeri a család elsődlegességét a nevelésben, tiszteli a szülői jogokat.
- A szülőkkel való kapcsolattartásban kezdeményezők vagyunk, éreztetjük az őszinte "odafordulást", az empátiát, az együttműködés során érvényesítjük az intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás egyes családokhoz illesztett megoldásait.
- A kapcsolatokat tapintatra, kölcsönös bizalomra építjük és a közös programok együttes tevékenységei alkalmával egyre jobban elmélyítjük.
- Gondoskodunk a folyamatos információcseréről és a rendszeres közös programokról.
- Biztosítjuk a szülők tájékoztatását az óvoda pedagógiai programjáról, nevelési céljainkról, feladatainkról, gyermekük fejlődéséről

A családokkal való kapcsolattartás formái:

- Anyás beilleszkedés, befogadás biztosítása.
- Mindennapi találkozások: a gyermek átvétele, átadása.
- Szülői értekezletek évente minimum 2 alkalom.
- Fogadóórák, évente minimum 2 alkalom

- Közös ünnepek: Karácsony, Anyák Napja, Évzáró Halloween, Hálaadás,
- Kerti partik , kirándulások.

Kapcsolatunk a fenntartóval:

- A fenntartói elvárások teljesítése - belső ellenőrzési, értékelési rendszer, teljesítmény-értékelés működtetése
- Felkészülés a fenntartó által külső szakértőkkel biztosított ellenőrzésre, értékelésre.
- A biztosított tárgyi - és személyi feltételek megbecsülése.

Kapcsolatunk a logopédussal, fejlesztőpedagógussal:

- Minden nevelési évben a beilleszkedési időszak végén jelezzük felé azokat a gyermekeket, akiknek óvodapedagógusi kompetencián túli fejlesztésre, illetve ennek alapját képező pontos diagnózisra van szükségük.
- Folyamatosan együttműködünk, munkamegosztás alapján végezzük a gyermekek fejlesztését a szülők bevonásával.

Kapcsolatunk az iskolával:

- Célunk a gyermek sokoldalú harmonikus fejlődésének, személyisége teljes kibontakozásának támogatásával az iskolai beilleszkedés közvetett elősegítése
- Szoros kapcsolat alapja az egy épületben történő működés, óralátogatással, közös programok szervezésével segítjük az óvoda-iskola átmenetet.
- Évente egy alkalommal, interjú keretében, visszajelzést kérünk abból az iskolából, amelyikbe legtöbb volt óvodásunk jár.

Kapcsolatunk a védőnővel:

- Információkat kérünk a gyermekek egészségügyi ellátására vonatkozóan.
- Kapcsolatunk tartalmát egészségfejlesztő programunk alapján fejlesztjük.

Kapcsolatunk a fogorvossal:

- Az évente egyszeri szűrővizsgálat feltételeit a szülők hozzájárulásával biztosítjuk.
- Segítséget kérünk prevenció feladataink ellátásához.

Kapcsolatunk a Szakszolgálat szakembereivel:

- Iskolaérettségi vizsgálatot kérünk a törvényben meghatározott esetekben

VIII. Óvodánk gyermekvédelemmel összefüggő tevékenységei

A gyermekek szociokulturális háttere:

Az óvodánkba járó gyermekek és családjuk az átlagnál jobb szociokulturális környezetben élnek. Ez a gyermekvédelmi munka szempontjából azt jelenti, hogy elsősorban

a megelőzésre, a mentálhigiénés szemléletű nevelés, az egészséges életmód, környezettudatos magatartás terjesztésére, a családokkal való együttműködés fejlesztésére kerül a hangsúly. Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk. Családi nevelést kiegészítve a gyermekeket óvja - védi, neveli, szocializálja figyelembe véve a gyermekek eltérő fejlődési ütemét. A fentiek érdekében prevenciós, feltáró és problémákat megszüntető tevékenységeket végzünk. E tevékenységünk átfogja az óvodai nevelés egészét. Az óvónők és a dajka munkakör kötelessége a rábízott gyermekek védelme, pedagógiai eszközökkel való segítése.

A prevenció a célunk, ez mellett a problémák felismerése, kezelése, az érintett gyermekek eseteinek feldolgozása, a gondok orvoslása a helyi gyermekvédelmi szakemberrel együtt. Ezen túl biztosítjuk a gyermekek számára mindazokat a jogokat és ellátásokat, amelyeket intézményünk számára a vonatkozó jogszabályok, rendeletek előírnak.

Gyermekvédelmi feladataink:

- Tiszteletben tartjuk a gyermek személyiségét és családja világnézetét.
- Biztosítjuk a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén óvó - védő intézkedésekre javaslatot teszünk.
- Az új óvodások befogadását elősegítjük, beilleszkedésüket zökkenőmentessé tesszük.
- A gyermekeket és családjaikat megismerjük.
- A problémákat a hátrányos helyzet okozta tüneteket felismerve szükség esetén szakember segítségét kérjük.
- A felzárkóztatást megszervezzük.
- A tehetséggondozást elősegítjük.
- Az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködünk. Egészségügyi szűrővizsgálatokat az orvossal, védőnővel közösen megszervezzük, szükség esetén a szűrést soron kívül javasoljuk.
- A rendszeres óvodába járást figyelemmel kísérjük.
- A védő - óvó intézkedések részletes feladatait a házirendben rögzítjük.
- A csoportnaplóban rögzítjük az óvodai nevelés feladatait, külön területekre bontva. Külön rögzítjük a csoportnaplóba az óvoda élet szabályait (mely gyerekekre vonatkozik, az udvari balesetvédelemmel együtt) és ezekre minden nap felhívjuk a gyerekek figyelmét.
- Minden szülőnek biztosítjuk a nyugodt, diszkrét körülményt problémája feltárásához.
- Minden szülőt tájékoztatunk gyermekéről.
- Az év során egy alkalommal minden családot meglátogatunk, szükség esetén többször is. Nyílt napokat, közös ünnepélyeket, közös kirándulásokat, munkadélutánokat szervezünk az év folyamán több alkalommal.
- Az egyéni fejlesztőlapokat folyamatosan vezetjük.
- Logopédiai, pszichológiai, iskolaérettségi vizsgálatokat Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálatától kérünk a felmérésünk után.
- Rendszeresen figyeljük a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változását.

Óvodánkban külön gyermekvédelmi felelős nincs. A két óvónő és a dajka közös feladata a gyermekvédelmi munka. A feladatokat a nevelési év elején az éves munkaterv részeként havi lebontásban készítjük el a konkrét tevékenységek megjelölésével, felelőssel. Az év végén értékelést készítünk az éves munkáról.

IX. Az óvoda hagyományai, ünnepei

A gyermekek születésnapjai alkalmával az ünneplés személyre szólóan történik.

Mihály-napi vásár

Halloween

Thanksgiving day

Mikulás: Meglepetés, ajándékozás, ajándékkészítés.

Karácsony: Meghitt készülődés, várakozás, ajándékkészítés egész decemberben.

Karácsonyfa körül éneklés, versmondás, gyerekszúrral egybekötve, szülőkkel együtt.

Farsang: Délelőtt folyamán bohókás, mókás mulatozás, a másság átélése.

Pancake day

Március 15.: Jelképeivel tesszük lehetővé, amire a gyerekek is fogékonyak. Mese a magyar huszárról, katonásdi, vonulósdi játék. Zászló, kokárdakészítés, nótázás, zenehallgatás, a programba illesztett módon történik.

Húsvét: Népszokások felelevenítése, beszélgetés róla. A hangulati előkészítésben van a hangsúly. Locsolóvers tanulása a fiúknak. Fészekkészítés, tojáskeresés az udvaron.

Locsolkodás.

Anyák napja: Otthon illik ünnepelni, a család ünnepe, de a szülők igénye szerint kis műsorral vagy verssel való köszöntés megjelenhet. A virágot az óvodában neveljük, kötjük, szedjük, dalokat, verseket mondogatunk, ajándékokat készítünk.

Pünkösöd: Tavaszi udvari játékok, pünkösödölök.

Gyermek nap: A szülőkkel együtt tervezzük, rendezzük. Közös játék, szórakozás, kirándulás a szülőkkel együtt. Mozgás, versenyjátékok az óvoda udvarán.

Nagyok búcsúztatása: Búcsúzás a kedves óvodától, felnőttektől. Közös dalok, versek, mesedramatizálás. A csoport vendégül látása. Ajándékok a nagyoknak.

X. Fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodából iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad, a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulást

megkezdéséhez. Az óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelés folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése. A sajátos nevelési igényű gyermekek esteében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munkánk mellett érhető csak el a fejlettség. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges testi, lelki és szociális érettség terén:

- Teherbíró, mozgása összerendezettebb, harmonikus finom mozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- Nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.
- Érzékelése, észlelése differenciált a téri tájékozottsága, a térbeli mozgásfejlettsége, a testséma kialakult.
- Megjelenik az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama.
- A felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés, és a tanulás alapját képező szándékos figyelem.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről.

Székesfehérvár, 2019.január.

Rockenbauer Lajos
igazgató